

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหาการเข้าถึงสิทธิในการขอรับความช่วยเหลือคุ้มครองกรณีคนไร้ที่พึ่ง ตามกฎหมายคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
คำสำคัญ	การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง/สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง/องค์กรที่ให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง/สวัสดิการสังคม/กฎหมายคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
นักศึกษา	เอกอนงค์ ปฏิภาณภรณ์
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร.ตรีเพชร จิตรรมหีมา
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน
คณะ	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2563

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการให้ความคุ้มครองและช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่ง โดยมุ่งศึกษากรณีเกี่ยวกับปัญหาการเข้าถึงสิทธิในการขอรับความช่วยเหลือและความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ.2557 ซึ่งกฎหมายกำหนดให้คนไร้ที่พึ่งมีสิทธิขอรับความช่วยเหลือและคุ้มครองจากสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง (Protection Center) หรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง (Homeless Protection Center) ซึ่งปรากฏว่ามีสถานที่ตั้งไม่เพียงพอกับจำนวนคนไร้ที่พึ่งที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้ยังศึกษาถึงอุปสรรคการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน (Fundamental Rights) เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลกรณีคนไร้ที่พึ่งเป็นกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคมที่ไม่มีบัตรประจำตัวประชาชนหรือเอกสารยืนยันตัวตนอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่กฎหมายรัฐธรรมนูญได้บัญญัติรับรองและคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไว้ โดยศึกษาเปรียบเทียบแนวคิด ทฤษฎี และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งกับเรื่องดังกล่าวในประเทศและต่างประเทศ

จากการศึกษาและวิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พบว่า สิทธิขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลที่ผูกติดอยู่กับบัตรประจำตัวประชาชนหรือเอกสารยืนยันตัวตนสำหรับคนไร้ที่พึ่งที่ไม่มีบัตรประจำตัวประชาชนหรือเอกสารแสดงตัวตนถือเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้คนไร้ที่พึ่งไม่สามารถเข้าถึงสิทธิในการรักษาพยาบาลของรัฐได้ทันทั่วถึง อีกทั้งพระราชบัญญัติคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557 กำหนดให้คนไร้ที่พึ่งมีสิทธิขอรับความช่วยเหลือและคุ้มครองจากสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง เมื่อพิจารณาถึงข้อมูลจำนวนคนไร้ที่พึ่งที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ อาจก่อให้เกิดปัญหาของสถานที่ให้บริการไม่ทั่วถึงและ

เพียงพอ กรณีเช่นนี้อาจกระทบต่อสถานะศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Dignity) ในฐานะที่เป็นคุณค่าสูงสุด (Supreme Value) ตามที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติรับรองไว้

หากมีการปรับปรุงเพิ่มเติมกฎหมายในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามที่ผู้ศึกษาได้เสนอไว้นี้อาจส่งผลดีต่อการแก้ไขปัญหาสังคม ซึ่งอาจช่วยลดปัญหาอุปสรรค (Obstacle Problem) ในการเข้าถึงสวัสดิการของคนไร้ที่พึ่งตามหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การให้ความช่วยเหลือที่ครอบคลุมและตอบสนองความต้องการของคนไร้ที่พึ่งที่อาศัยอยู่ตามท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้คนไร้ที่พึ่งมีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต และสามารถฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ (Body and Mind) ตลอดจนความเป็นอยู่ (Being) ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

THEMATIC TITLE	PROBLEM ON THE ACCESSION TO THE RIGHT SEEKING FOR THE PROTECTION IN CASE OF THE HOMELESS IN ACCORDANCE WITH THE LAW OF THE HOMELESS PROTECTION
KEYWORD	HOMELESS PROTECTION/HOMELESS PROTECTION CENTER / HOMELESS PROTECTION ORGANIZATION /SOCAIL WELFARE / LAW OF THE HOMELESS PROTECTION
STUDENT	EK-ANONG PATIPANAPORN
THEMATIC ADVISOR	DR. TRIPETCH JITMAHUEMA
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS PUBLIC LAW
FACULTY	SCHOOL OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2020

ABSTRACT

This independent study has the objective to study and analyze the law governing the homeless protection focusing on the case relating to the accession to the right seeking for the protection in accordance with the Homeless Protection Act B.E. 2557 (2014). The Act stipulates that the homeless has the right to seek for assistance and protection from the Protection Center or the Homeless Protection Center. It appears that the number of the Protection Center is inadequate for the homeless and such inadequate number of the Protection Center likely increases continuously. In addition, the researcher also studied the obstacle of the accession to the fundamental rights relating to the treatment for the homeless who have less opportunity in society and have no ID cards or any identification documents. Their fundamental rights and their human dignity are assured by the Constitution. This study also compares the concepts, theories and regulations relating to the afore-mentioned matters of our country and foreign countries.

Based on the study and analysis of laws governing the homeless protection, the researcher found that the fundamental rights regarding the treatment attached to ID cards or any identification documents for the homeless (who have no ID cards or any identification

documents) is a main obstacle which makes the homeless unable to access the right of treatment provided by state timely. Moreover, as the Homeless Protection Act B.E. 2557 (2014) stipulates that the homeless has the right to seek for assistance and protection from the Protection Center or the Homeless Protection Center, if we consider the number of the Protection Center which is likely to increase continuously, there may be the problem that the state hospitals may be not enough or inadequate. In such circumstance, it may affect the human dignity as the supreme value assured by the Constitution.

In there is an amendment of law governing the homeless protection as studied by the researcher, it may be advantageous for solving the social problem and may help reduce the obstacle problem in accessing the welfare of the homeless according to the principle of human dignity. As a result, the assistance may well cover and fulfill the need of the homeless who reside in the locality. Accordingly, the homeless will have fundamental factors for their living and they may be able to restore their body and soul including their being and they can live in society and have normal life.